

Een torenvalkendrama

Har Pluimmakers

In 1988 heb ik in de wei achter onze woning een torenvalkenkast geplaatst. Elk jaar hebben wij mogen genieten van een succesvol broedsel. Vanuit mijn woonkamer volg ik met de telescoop het broedverloop. In de zomer van 1994 had het valkenpaar vijf jongen, ondanks een lage muizenstand.

De jongen werden vooral met vogels gevoerd, waaronder Merels en Spreeuwen. Inmiddels waren de jongen uitgevlogen, al werden ze nog vaak door de ouders in de kast gevoerd. Nog voor ik de ouders kon waarnemen, hoorde ik aan het opgewonden gebedel van de jongen dat er prooi in aantocht was. Zo ook op zondag 17 juli. Bij het schreeuwen van de jongen keek ik automatisch in de lucht en zag ik een van de oudervogels van grote hoogte in razendsnelle val naar beneden komen. Werkelijk spectaculair en voor roofvogelliefhebbers is dat altijd een ware sensatie. De vogel dook regelrecht de kast in. Op het moment dat de oude vogel bij de kast was aangekomen, zag ik ook dat de jongen probeerden als eerste in de kast, en dus bij de prooi, te komen.

Tot mijn grote verbazing zag ik daarna dat twee jonge valken in de kast aan een roerloos in de kast liggende soortgenoot zaten te trekken en deze de kast uitsleepten. Ook een derde valk dook op de 'prooi' waardoor onderling ruzie ontstond. Het hele schouwspel nam me nogal in beslag, maar wat er toen gebeurde sloeg alles. Ik zag met grote snelheid een Havik naderen. Deze greep in de vlucht een valk die op de grond zat. Binnen enkele seconden was de Havik verdwenen in het achterliggende bos. Toen de rust was hersteld en de roerloze valk nog steeds in de wei lag, ben ik gaan kijken. Wat ik niet had gehoopt, bleek waar te zijn. De moeder lag dood in de wei. Het diertje was nog warm.

Ik vermoed achteraf dat het vrouwtje zich in de kast heeft doodgevlagen. De enorme snelheid waarmee ze naar beneden dook, was misschien nodig om de hongerige jongen voor te zijn. De aanstormende jongen hebben haar mogelijk gehinderd bij het schatten van de juiste afstand tot de kast.

Hoewel het mannetje voor prooi kon zorgen, maakte ik mij toch zorgen om de vier overgebleven jonge valken. Het mannetje kon soms uren in een boomtop zitten zonder iets te ondernemen. De jongen waren een week eerder uitgevlogen en riepen voortdurend om prooi. Ik stond voor het bekende dilemma. Accepteren dat dit het natuurlijke proces is, of toch zelf voor voer zorgen. De tweede dag na het drama heb ik vier eendagskuikens uit een asieltje in de buurt gehaald en in de wei gelegd. Vrijwel direct nadat ik de wei had verlaten, doken de jonge Torenvalken op de kuikens. Het is gelukkig goed afgelopen met de jonge valken en ik heb nog een tijdje van hun aanwezigheid kunnen genieten.

Adres: Postbus 27, 6114 ZG Susteren

Tekening: Jef Reneerkens